

Æble/PæreNYT

Nr. 20 // 12. juni 2023

Ferieafvikling:

Hanne: ferie til og med 19. juni

INDHOLD:

Ferieafvikling: 1

FÆLLES.....1

Tørke/Varme.....1

Vanding2

Æblevikler2

Øvrige viklerarter3

Manganmangel3

KONVENTIONEL 4

Vækst4

Elstar udtynding4

Pærebladlopper5

Meldug i æbler5

Blodlus6

Ukrudtsmidler som udgår6

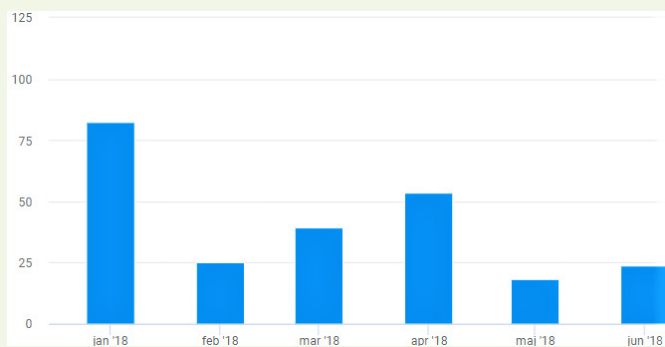
Ukrudt - bekæmpelse7

Pesticidrester7

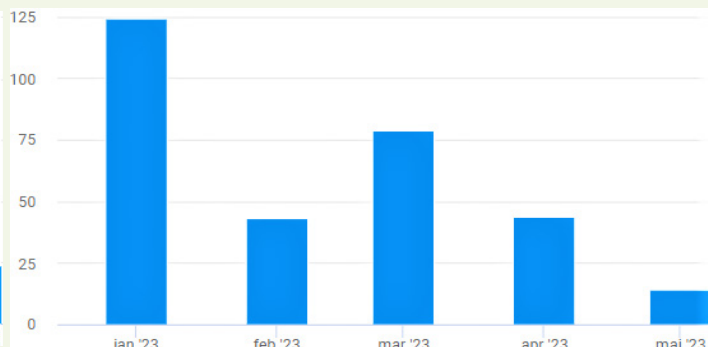
FÆLLES

Tørke/Varme

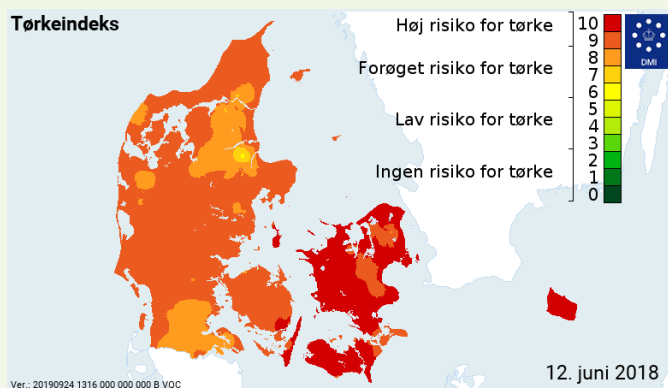
- Den nuværende situation minder om 2018. I juni 2018 kom der dog noget nedbør.
- På sigt vil vedvarende tørke og varme stresse træer/frugter, og hæmme frugttilvæksten.
- Hvis frugten vænner sig den skarpe sol fra de er små som nu, vil risikoen for solskoldning være mindre senere.
- På dage med temperaturer på op til 25°C, frarådes det at udbringe bladgødning (særligt svovl!), da det vil øge faren for solskold yderligere.
- Slå IKKE græsset i køregangen. Langt græs bevirker, at der er nattedug/fugt og fordampning fra græsset i længere tid, og det giver bedre klima.

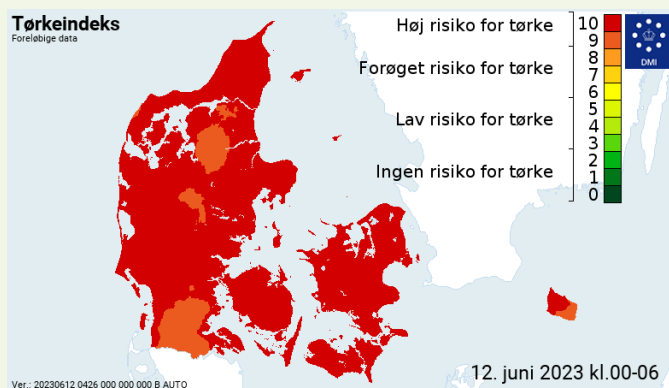
Nedbør gennemsnit hele landet 2018.

Nedbør gennemsnit hele landet 2023.

Tørkeindeks 12. juni 2018.

Tørkeindeks 12. juni 2023.

Vanding

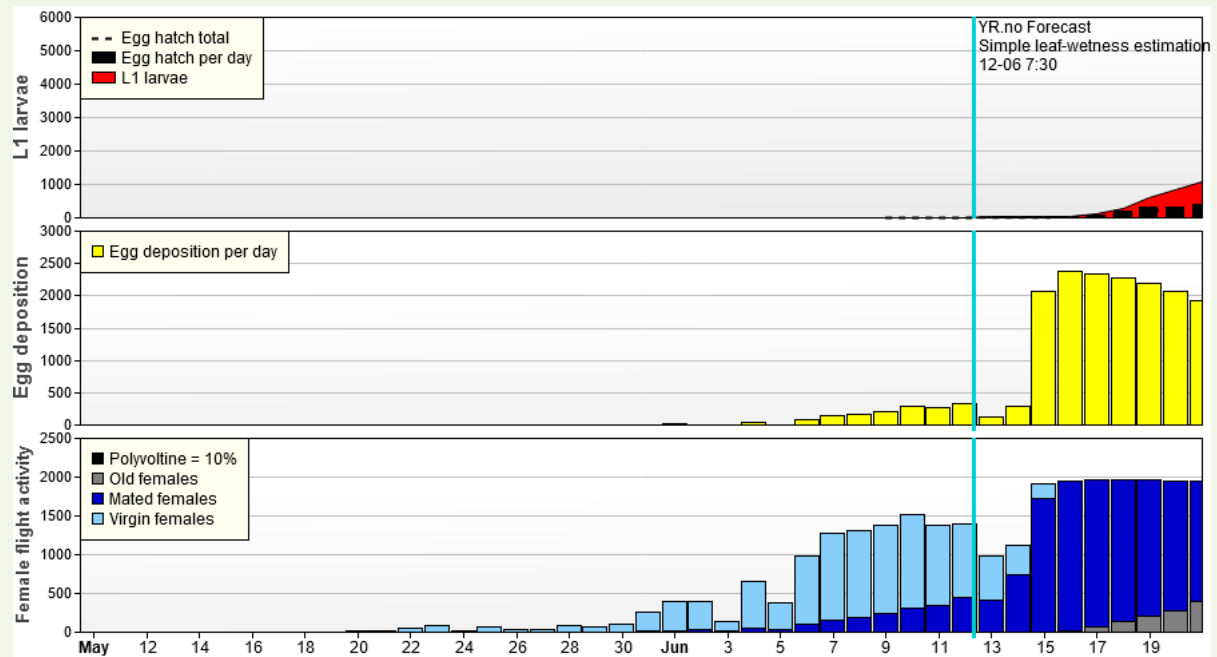
- Den præcise mængde vand og hyppighed af vandingen, vil afhænge af jordtype, træernes alder/rodvolumen, vækstniveau, frugtsætningen og om der er rodbeskåret.
- På let jord skal der vandes ofte/dagligt.
- På tungere jord kan vandmængden tilføres hver 2.-3. dag.
- Brug sensorer eller grav ned i rodzonen for at se, hvordan jordfugtigheden og vandingsbehovet reelt er.

Følgende gælder træer på planteafstand på 1 meter:

- Under normale omstændigheder kan man regne med at æbletræer har behov for 2-3 liter vand pr. træ pr. døgn. Som det er nu, kan æbler have behov for 4 liter pr. træ pr. døgn.
- Kontrolleret tørkestress: Træer, som endnu ikke viser tegn på at lukke ned (se side 4), skal have mindre vand f.eks. 1,5-2 liter pr. træ pr. døgn.
- Storfaldne æblesorter: Ved lille frugtbelastning vil frugterne have tendens til at blive for store, og så skal der ikke vandes for meget.
- Pæretræer behøver omtrent dobbelt så meget vand som æbler. Pæretræer kan have behov for 6 liter vand pr. træ pr. døgn. Clara Frijs (småfalden) med stor frugtbelastning kan have behov for 8 liter pr. træ pr. døgn.

Æblevikler

- Madex Top bruges, når æggene klækker.
- Smittetrykket fra sidste år er afgørende for bekæmpelsesbehovet og for bekæmpelsestidspunktet i år.
- Ved meget skade sidste år skal der behandles tidligere og der skal behandles flere gange i alt end ved lidt/ingen skade.
- Eksakt dato for behandlingsstart vil afhænge af lokalitet og smittetryk. Følgende er kun en pegepind:
- Fra 15. juni: På tidlige lokaliteter og hvor der er højt smittetryk og/eller hvis der har været stor fangst i fælderne, bør der behandles med Madex Top fra midten af juni.
- Efter 15. juni: På middelsene lokaliteter og hvor der er lavt smittetryk kan behandling påbegyndes efter 15. juni.
- Der bruges 50 ml/ha i hver behandling. Med det vejr vi har nu, bør der højst gå 7 dage imellem hver behandling i den periode, hvor æggene klækker. Har man ingen erfaring, kan man regne med i alt 3-4 behandlinger.
- Ved højt smittetryk/meget fangst, skal man overveje at behandle med 5-6 dages interval og gå op i dosering på 75 ml/ha i hver behandling. Ved højt smittetryk/meget fangst må man regne med i alt 4-5 behandlinger.
- Madex Top og feromonforvirring er skånsomme produkter. Selv ved små populationer er det derfor vigtigt at bekæmpe for at forebygge, at der opbygges et stort smittetryk.
- Selvom der er hængt feromonforvirring op, kan der være behov for sprøjtning med Madex Top.
- Madex Top kan kombineres med konventionelle fungicider, insekticider og opløselige svovlprodukter. Madex Top kan ikke blandes med midler, der indeholder kobber eller midler med lave eller høje pH-værdier, som f.eks. sæbe. pH i opløsningen bør være mellem pH 6-8. Må ikke blandes med pH-sænkende produkter. Virus nedbrydes af UV-lys, derfor skal sprøjtning gentages.

Afhængig af lokalitet beregner RIMpro klækning af æg fra midt i juni.

Øvrige viklerarter

- Tjek fælderne for de øvrige arter nu.

Manganmangel

- Manganmangel ses som lyse områder mellem bladnerverne.
- Brug af mangan i økologi kræver konsulenterklæring.

Manganmangel

KONVENTIONEL

Vækst

- Nogle steder er skudvæksten ved at lukke ned på grund af tørken.
- Hvis mange af skuddene er ved at afslutte væksten, er det ikke nødvendigt med (yderligere) udbringning af Regalis Plus/Kudos.
- I træer med stor frugtbelastning, og unge træer, hvor der ønskes mere vækst og volumen, skal der vandes og gødes.

Skud, som er ved at afslutte væksten for i år. Der ses ikke flere nye blade i skudspidsen.

Skud som vokser videre. Der er flere nye blade på vej i skudspidsen.

Elstar udtynding

- **Mange steder er det absolut sidste udkald for brug af Cerone i Elstar.**
- Når frugten er 20-22 mm i diameter, vil der være et naturligt frugtfald. Brug af Cerone på dette tidspunkt vil fremme faldet.
- **NB! I skrivende stund meldes om op til 23-25°C og så skal doseringen af Cerone tilpasses dvs. eventuelt reduceres lidt.**
- Udbring Cerone om morgenen/formiddagen.
- Let udtyndingsbehov: Cerone 0,15 l/ha
- Ikke tidligere udtyndet/stort udtyndingsbehov: Cerone 0,20-0,25 l/ha.
- Se efter hvor mange veludviklede frugter, som sidder tilbage i hver klase og hvor tæt klaserne sidder.
- Læg mærke til de mindste frugter i klaserne. Er de smalle og aflange og "bløde", når man klemmer på dem, vokser de sandsynligvis ikke med. Det vil sige, de skal ikke tælles med, når udtyndingsbehovet vurderes.
- Dårlig udvikling af kerner: Frugter, hvor udviklingen af kernerne er dårlig, vil have tendens til at falde af naturligt. Medmindre der er alt for mange frugter på træerne, bør der holdes igen med udtynding. Specielt hvis der tidligere er udtyndet med ATS/Cerone.

- God udvikling af kerner: Frugter, som er relativt store nu og hvor kernerne er godt udviklet, vil have mindre tendens til at falde af naturligt. Hvis dette er tilfældet, og der er mange frugter på træerne, er udtynning aktuelt.

Elstar. En dårligt udviklet frugt og to gode. Dårligt udviklede frugter er mindre, aflange og "giver efter", når man klemmer på dem.

Elstar. God udvikling af kerner. Frugten her er 20-22 mm i diameter.

Meldug i æbler

- Så længe der er skudtilvækst, vil der være nye blade, som er modtagelige for meldug.
- Hvis der ikke er brugt Talus (0,250 l/ha fra 1. juni) eller Candit tidligere, er det nu midlerne skal bruges.
- Talus (3-201) bliver forbudt pr. 01.04.2024. Der er normalt ikke behov for meldugbekæmpelse før 1. april, så det er en fordel at bruge lager op i år.
- Talus EC (64-135) er godkendt på samme betingelser.
- Revyona er godkendt mod meldug - må ikke anvendes senere end 31. maj.

Pærebladlopper

- **Den sidste tid er der opdaget/behandlet for pærebladlopper mange steder.**
- Tjek i egen plantage!
- **Se efter æg på bagsiden af bladene i skudspidserne og små nymfer.**
- Movento (2 l/ha) udbringes, når størstedelen af æggene er mørkeorange.
- **Movento har god sideeffekt på rustmider.**

Blodlus

- Angreb ses som små "vattotter".
- På nuværende tidspunkt er de også begyndt at sidde på de nye skud.
- Movento: Hvis der findes blodlus på årsskuddene, vælges Movento. Dosering: 0,75 liter pr. meter træhøjde. Maks. 2,25 l/ha. Brug gerne god vandmængde. **Movento har god sideeffekt på rustmider.**
- Pirimor 500 WG: Hvis der kun er behov for bekæmpelse af blodlus anvendes Pirimor 500 WG. Dosering 0,2 kg/ha. Tilsæt PronetAlfa.
- Siltac: Det er sandsynligt, at gentagne behandlinger med Siltac (stor vandmængde!!) kan reducere angreb, [læs mere her](#)
- Teppeki/Mospilan: Regn ikke med effekt af disse midler.
- Såfremt angrebet blot er en antydning dvs. kun sporadisk/enkelte steder i plantagen, er der håb for at nyttedyr kan rydde op. Særligt hvis der ikke anvendes Lamdex, som skader nyttedyrene.

Hold øje med angreb af blodlus.

Læg mærke til om der findes blodlus på årsskuddene.

Ukrudtsmidler som udgår

Glyphosat

- En lov om forbud mod anvendelse af langsomt nedbrydelige midler på befæstede og stærkt permeable arealer betyder, at en række glyphosat-midler bliver forbudt 1. januar 2024.
- Det er vigtigt at disponere, så disse midler er brugt op ved udgangen af 2023.
- Se forbudsdato for hvert enkelt middel på <https://middeldatabasen.dk>

MCPA

- Swedane MCPA 750 skal bruges op inden udgangen af denne måned.
- NF-M 750 og M-750 udgår i 2024 ([læs her](#)).
- Pt. er der ikke forbudsdato på MCPA-midlerne Metaxon og U46 M, se godkendelsen til mindre anvendelse af MCPA-midler i kernefrugt [her](#).

Produkt	Reg. nr.	Forbud mod anvendelse og besiddelse
Swedane MCPA 750	347-11	01-07-2023
NF-M 750	347-4	24-03-2024
M-750	347-12	24-03-2024

Ukrudt - bekæmpelse

- På grund af tørken er det ikke meget ukrudt, som er fremspiret under træerne. Derfor synes der ikke at være det store behov for ukrudtssprøjtning, men rodskuddene vokser, og hvis de bliver flerårige, er de svære at komme til livs med sprøjtning.
- Husk at bekæmpelse med glyphosat-midler ikke bør ske, når saftstrømmen vender. Hvis grønne plantedele rammes, når saftstrømmen er vendt, vil middel som optages, kunne føre til alvorlige skader.
- Tømmelfingerreglen siger, at Round-up kun bruges frem til Skt. Hans.
- Hvis der er mange rodskud, skal der ikke bruges for lav dosering af Round-up. Forvent dog ikke at Round-up kan tage de flerårige rodskud - de må fjernes manuelt.

Pesticidrester

- Generelt findes der færre antal rester i dansk frugt og niveauerne ligger langt under den tilladte grænseværdi (MRL).
- De fleste konventionelle midler, som bliver brugt i løbet af sommeren, vil i teorien kunne føre til pesticidrester i frugten.
- Resultatet af restanalyse kan f.eks. vise rest efter Teppeki brugt i juli. Delan i juli/august kan også give en rest. Både Signum og Switch indeholder to aktivstoffer og kan hver især føre til to rester.
- Husk at rest efter fosfit-gødning kan blive tolket som pesticid-rest.
- Som skitseret her kan det nemt resultere i 3-5 rester, hvis man ikke tænker over restproblematik.
- Jo mere forskelligt man bruger, jo flere rester vil der i teorien kunne findes.

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@hortiadvise.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 23 82 63 47
hlp@hortiadvise.dk

Rasmus Madsen
Tlf: 61 45 89 26
rama@hortiadvise.dk